

DOMOLJUB

Š T E V. 28. V L J U B L J A N I. D N E 1 2. J U L I J A 1 9 3 3 L E T O 4 6.

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljuba«; naročnina, reklamacije in inserati Upravništvu »Domoljuba« v Ljubljani. Telefon uredništva: 2549 Telefon uprave: 2994

Demantna sv. maša nadškofa dr. A. B. Jegliča

Menda ni nikjer na svetu življenje kakega naroda tako tesno združeno z življenjem in delovanjem duhovnikovim, kakor pri našem narodu. Slovenski duhovniki so izšli iz srede svojega ljudstva in se popolnoma žrtvuje zanj. Dolga desetletja sem so slovenski duhovniki narodu ne le voditelji k večni sreči, ampak tovariši tudi takrat, ko se je treba boriti za tuzemsko dobrine na kulturnem, socialnem, gospodarskem in političnem poprišču.

Slovenski narod ima duhovnike za svojo lastnino! Vsaka slovenska nova maša je velik praznik ne le za novomašnikovo družino, ampak za vso župnijo in še dalje. Saj pravi star pregovor, da je na novo mašo treba iti devet fara daleč. Vsi imajo novomašnika za svojega. Kako živo zažari ljubezen faranov do svojega župnika, ko obhaja srebrni, zlati, biserni jubilej svojega mašništva! Vse se zbere okrog njega, vse tekmuje v ljubezni in hvaležnosti.

Ce veljajo besede o ljubezni našega naroda do svojih duhovnikov za koga, veljajo gotovo za slovenske škofo in med temi najprej za prvega med njimi, za očeta slovenskega naroda, nadškofa dr. A. B. Jegliča, ki bo 30. julija daroval na ljubljanskem Stadionu svojo demantno sveto mašo. Kar je nova, srebrna, zлата, biserna sv. maša navadnega duhovnika za posamezno župnijo, to mora biti demantna sv. maša očeta slovenskega naroda za vso škofijo, za ves narod.

Oče slovenskega naroda je naš jubilat. Pod njegovo modro vladno se je naša dežela prerodila ne le versko, kar je njegova največja zasluga, ampak tudi v vseh drugih pogledih. Tisoči verskih, kulturnih, gospodarskih in socialnih organizacij so preplavili našo deželo do zadnje gorske vasi. On je bil tisti, ki je dal Slovincem prvo slovensko gimnazijo, ki je doslej vzgojila že močne vrste verne in poštene slovenske inteligence. On je iz svojih sredstev preskrbel slovensko knjigo za srednje šole, ki je bila podlaga našemu narodnemu šolstvu. On je omogočil učenjakom izdajanje znanstvenih jezikoslovnih del, on je sam pisal celo vrsto knjig za pouk ljudstva, on je dal pobudo za ustanovitev karitativnih organizacij in je tudi sam delil siromakom vse do zadnjega vinarja. On je tudi branil svoj narod, kadar je bil v nevarnosti. Ni se bal ne visokih glav, ne sovraštva in obrekovanja, ne groženj in ne ječe, kadar je

bilo treba neustrašeno dvigniti glas za pravice svojega naroda. On sam je med prvimi prelomil z zgodovino in pretaklostjo in se neustrašeno postavil na čelo ljudstva, ki je hrepelo po svobodi in lepši bodočnosti; zato je on naš največji Jugoslovan.

Dolžnost vseh vernih katoliških Slovencev je, da se na dan, ko bo on Vsemogočnemu daroval svojo zahvalno jubilejno daritev, zberemo vsi okrog njegovega oltarja. Naj ne bo slovenske katoliške družine, ki bi ne poslala vsaj enega zastopnika na ta veliki praznik. Pridite vsi: možje in fantje, žene in dekleta, pridite z zastavami in cvetjem, da se svojemu očetu ob najlepšem dnevu njegovega življenja oddolžimo za vse, kar nam je dal.

Navodila udeležencem

Priljubljeni odbor za jubilejne slovesnosti je poslal male letake vsem župnim uradom, katere naj dostavijo v sako katoliško družino. Na biserno mašo in k jubileju 1900-letnice našega odrešenja so namreč vabljeni vsi katoliški Slovenci in je to verska slovesnost katoliškega slovenskega naroda. Odposlane so bile dalje vprašalne pole, na katerih naj župni uradi sporoče število udeležencev, da jim pošljemo izkaznice in znake. V slučaju, da kateri župni urad ni prejel pošiljke, nam z obratno pošto sporočite.

Vstop k jubilejnim prireditvam bo dovoljen samo onim, ki bodo imeli izkaznico in jubilejni znak. Izkaznica in znak staneta 6 Din. Oboje dobite pri svojih župnih uradih. *Poudarjamo ponovno, da ne bo mogel na Stadion nihče, ki ne bo imel izkaznice in znaka. Oboje je obvezno tudi za pevce, godbenike, reditelje in vse tiste, ki kakorkoli sodelujejo pri pripravah. Priljubljeni odbor ne more dovoliti prav nobene izjeme. Kupite oboje že doma pri svojih župnih uradih. Pri vhodih na Stadion bo sicer prevelika gneča in nepotrebno čakanje.*

Prinesite hrano s seboj, da Vam ne bo treba hoditi opoldne v mesto. Na Stadionu boste dobili za mal denar lahko kavo, čaj, mleko, vino, pivo, brezalkoholne pijače, sladole, pecivo, tobak in podobno.

Zastave kongregacij in katol. organizacij prinesite vse s seboj. Zastavonoše se bodo razvrstili okrog oltarja.

Zdravniška postaja bo poslovala na Stadionu in pri kolodvoru in bo nudila vsakomu brezplačno zdravniško pomoč, ako bo treba.

Na številna vprašanja, ki jih prejema Priljubljeni odbor, sporočamo, da so posebni vlaki mišljeni iz Maribora, Metlike in Rateč, t. j. 100 km oddaljenih krajev od Ljubljane. Vsled tega so tudi cene enotne. Prvi posebni vlak odhaja iz Maribora ob 3.30 in pride v Ljubljano 7.35, odhod iz Ljubljane 18, prihod v Maribor ob 22. Cena za ta vlak je 45 Din sem in nazaj in naj vstopijo izletniki kjerkoli hočejo. Savinjšani kakor tudi oni iz Ormoža, dalje oni iz Dravograda, ki se hočejo priključiti temu vlaku, plačajo polovično vozovnico od vstopne postaje do priključne postaje na posebni vlak, t. j. do Maribora, Celja, Pragerskega. II. posebni vlak pa bo vozil iz Metlike, odhod ob 4, prihod v Ljubljano 8.25, odhod iz Ljubljane 18.40, prihod v Metliko 22.30. Cena za ta vlak sem in nazaj je 38 Din. Primeren bo zlasti za Belokranjce in one, ki vstopijo do Novega mesta. III. posebni vlak odhaja iz Rateč na Gorenjskem ob 5.50, pride na Jesenice ob 6.26, odpelje iz Jesenic 6.35 in pride v Ljubljano 8.35. Odhaja iz Ljubljane 18.20 in pride na Jesenice 20.20, v Rateče ob 21.20. Ta vlak ima priključek tudi iz Boh. Bistrice. Cena sem in nazaj je 30 Din. Za vse ostale proge in za postaje je zaprosen 50% popust, kakor hitro prejmemo število priglavlencev iz posameznih župnij, bomo takoj zaprosili za ojačenje in posebne vlake na ostalih progah.

Udeleženci iz ljubljanske okolice, dalje iz kamniškega in kranjskega okraja se pripravljajo, da pridejo na proslavo z lepo okrašenimi vozmi, s kolesi in z avtobusi. Priljubljeni odbor skrbi tudi za kolesa in vozove, zato naj v vprašalni poli bo izpolnjena tudi ta rubrika.

Petje pri demantni sv. maši in pri popoldanski pobožnosti bo nekaj veličastnega. Nastopila bo »Pevska zveza« s skoraj 2500 pevci. Prosimo priglāsene pevce in pevovodje, da se za petje prav dobro pripravijo.

Slovesnosti se bo udeležilo veliko jugoslovanskih škofov z zagrebškim metropolitom dr. Ante Bauerjem na čelu, ki je svojo udeležbo že priglasil.

Priglašeni je že stotine narodnih noš. Fantje in dekleta, pridite v lepih narodnih nošah! Nobena nar. noša ne sme ostati domal

Poudarjamo, da ima cela slovesnost popolnoma cerkveni značaj, zato so vabljeni vsi katoliški Slovenci, da se je udeležo.

RAZGLLED PO SVETU

Na poti v boljše vize

Hitlerjevo narodnjakarsko divjanje gre nevdružno svojo pot naprej. Hitler se je spravil — kakor smo že poročali — najprej nad komuniste in socialdemokrate; razpustil je njihove politične, kulturne in gospodarske organizacije ter zaplenil premoženje. Nato je nemški narodnjakarski vodja poslal v zaslužni pokoj zastopnika gospodarskih krogov: Hugenbergga po nabele »Zamosce« je naredil svojo dolžnost, udaj naj izgine.

Te dni je bil na vrsti katoliški centrum, tisti centrum, ki mu nezamoljivi pokojni kancler Bismarck ni bil kos, tisti centrum, ki je v povojni dobi rešil Nemčijo popolnega propada, tisti centrum, ki ma je Hitler ob prevzemu vlade marsikaj slovesno obljubil.

Pretekli teden se je centrum »protosvojim« razšel.

Sv. stolica Hitlerjevcem ne zampa preveč. Kako tudi, ko pa ravno te dni pobesnele Hitlerjevske množice vpijejo: »Ohne Juda, ohne Rom wird gebauet Deutschlands Dom«, ali po naše: »Nemčijo hočemo prenositi brez židov, pa tudi brez Rima, brez Kristusa.« Vatikansko

glasilo »Osservatore Romano« pripominja k najnovejšim dogodkom v Nemčiji: »Nemčija je že danes polna boljše vize, ki se od sovjetskega razlikuje samo v toliko, da je nacionalen, medtem ko je sovjetski mednaroden.«

Naj pride karkoli, katoliška Cerkev bo šla tudi v Nemčiji svojo pot naprej. Trnjeva bo morala ta pot, a zmagovita in bridko se moti zmani ljubljanski dnevniki, ki se »razpustu centruma šali s »Petrovo škalo«. Zakaj nad vse gotovo je: Ne bo dolgo in konec bo narodnjakarskega divjanja. Centrum pa bo oprt na »Petrovo škalo« ropet vstal še v večjem sijaju in moči. Zato pa: Centruma ni več! Živijo centrum! — Po zadnjih vesteh je konkordat Nemčije s sv. stolico izvzeta dejstvo. Točno besedilo (navadno ni vse obelodanjeno) še ni znano. Časopisi hoče vedeti, da nemški katoličani v smislu konkordata ne bodo smeli znovati političnih strank, Cerkev pa bo svobodna in tudi njene verske in mladinske organizacije. Tudi v šolskih vprašanjih Cerkev ne bo brez besede. Tako pišejo. Kako pa bo v resnici, bomo šele videli. Mi Hitlerju in njegovi družbi ne zaupamo preveč.

Z Rusijo smo se sporazumeli

Dolgotrajna želja vseh pravih Jugoslovancev je uresničena. Sovjetska Rusija, države Male zveze (Jugoslavija, Rumunija, Češkoslovaška), Poljska in Turčija so sklenile 3. julija v Londonu sporazum o nenapadanju. Torej vsi Slovani, razen Bolgarov, so enkrat nastopili skupno. To je velik dogodek z velikimi posledicami, saj imenujejo časopisi omenjeni dogovor »slovanski sporazum«.

Prvi uspeh sporazuma je, da bodo razni neprijatelji naše države postali nekoliko bolj krotki, zakaj z ruskim medvedom ni šale. Sporazum o nenapadanju pa je pomemben tudi

zato, ker smo se z njim, hvala Bogu, premaknili iz ozkega domačega stališča na široka svetovna vseslovenska tla. Dogovor z Rusijo bo prinesel slovanskim narodom tudi drugih gospodarskih dobrin. Seveda ne kar čez noč, treba bo še mnogo potrpljenja in samozatajevanja. Vendar glavno je: Led je prebit!

Zanimivo je tudi to, da je bil znameniti dogovor podpisan, oziroma obelodanjen tik pred praznikom velikih slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda, ki naj slovanstvu izprosite pri Bogu vse, česar mu treba. Upamo, da bodo ti začetki privedli do trajnih uspehov.

Katoliška cerkev

Desetletno mednarodno diplomatsko delo. Protivniki katoliške vere so upali, da se bo po svetovni vojni, ki je marsikaj porušila, zmanjšal ugled sv. stolice. Pa zgodilo se je nasprotno. Mnoge nove države, ki so nastale po svetovni vojni so že uredile svoje odnose s Cerkvijo, največjo svetovno organizacijo. Tako je bilo sklenjenih v zadnjih 11 letih med Vatikanom in raznimi državami preko 10 cerkveno državnih dogovorov večjega ali manjšega obsega, namreč: z Litvo, Avstrijo, Bavarsko, Poljsko, Italijo, Rumunijo, Prusijo, Badensko in te dni s celokupno Nemčijo, dalje s Portugalsko, s Francijo in s Češkoslovaško.

s Razno. Nad 5 milijonov članov štejejo Marijine družbe po vsem svetu. Posebno močne so Marijine kongregacije na Španskem, v Južni Ameriki in v Italiji. — Nad 300.000 zvezkov ima knjižnica katoliškega vseučilišča v italijanskem Milanu. Ta katoliška univerza prejme letno okrog 1300 časopisov. — Avstralija slavi 700-letnico sv. Antona. V ta namen je pošto ministristvo izdalo posebne marke, ki predstavljajo svetnika z Detetom Jezusom v naročju. — Kristusov muzej so otvorili v

nadškofijski palači španskega mesta Bilbao. Tu so zbrani razni predmeti, ki so v zvezi s Kristusovim življenjem na zemlji. — Zadnje tedne je priromalo v Rim veliko število vernikov. Razen italijanskih, francoskih in španskih romarjev, so prispeli v sveto mesto tudi katoličani oddaljenih dežel iz Litve, iz Islandije, Letonije, Angleške, Danske, Kitajske, Zedinjenih držav, z Malte in od drugod. Sveti Oče požrtvovalno sprejema romarje in vsem govori krajše ali daljše govore, polne ljubezni do vseh narodov sveta.

Italija

s 2000 letna kultura v praksi. Kdor je bil kdaj v Rihemberku, se gotovo spominja prijazne kaplanije za kostanja ob trgu. Nad vodom te hiše je bila vzdana marmornata spominska plošča Simonu Gregorčiču. Zlati napis in kitica iz pesmi »Slovo od Rihemberka« sta govorila tujcu, ki je zašel v ta kraj, da je naš gorilki Slavček bival tukaj nad osem let. Kmalu po vojni so se v to hišo vselili orožniki. Danes te plošče ni več. Na Vidov dan 28. junija jo je ista roka, ki bahavo dviga proti nebu 2000 letno rimsko kulturo, podrli s svojega

BANKA BARUCH

15, Rue Lafayette, Paris

Odpremilja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dovozem tona Vrli vse bančne posle najkulantneje.

Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše tekovne račune: BELGIJA: No 1054-64 Bruxelles. FRANCIJA: No 1117-94 Paris. HOLLANDIA: No 1454-66 Kad. West. LUXEMBURG: No 5067 Luxembourg. Na zahtevo pošljemo brezplačno naše ček. nakazila.

mesta in razbila. Proti koncu meseca junija je namreč prejel rihemberški občinski svetnik, ki je seveda Italijan, ukaz, da mora ploščo čim prej odstraniti. Imenovanega dne je prišla pred kaplanijo skupina delavcev, ki jih je najel občinski urad. Najprej so skušali odstraniti celo ploščo. Ko ni bilo tega mogoče, so ploščo razbili na sedem kosov, pometali jih na tla ter nato naložili na voz in odpeljali v — občinski hlev.

s To in o. Novomestniki goriskega semenišča so bili letos posvečeni v tržaški stolnici. Posvetil jih je tržaški škof dr. Alojzij Fogar v nedeljo 2. julija. Za gorisko škofijo sta bila posvečena gospoda: Mesar Lojze iz Voltjega grada pri Komnu, novo mašo jebral 8. julija v Komnu; Pilat Anton iz Stanjela, nova maša bo 16. t. m. v Stanjelu. Za tržaško škofijo so bili posvečeni gospodje: Križman iz France (ime je bilo potujčeno v Crismani) iz Bazovice, nova maša 9. julija v Bazovici; Miklavčič Polde (trobinsko ime potujčeno v Nicoluzzi) iz Trsta, nova maša dne 9. julija v cerkvi sv. Antona v Trstu; Vecchiet Mirko iz Šklednja pri Trstu, nova maša 9. julija v Šklednju; Pač Kazimir iz Cvetanja v Istri, nova maša 9. julija. Posvečen je bil tudi misionar Miklavčič Ivan, ki je študiral v notranjosti Italije. Novo mašo je pel istega dne kakor njegov brat Miklavčič Polde v cerkvi sv. Antona v Trstu. — Subdiakon je prejel Milanovič Šime iz Šume pri sv. Petru. Bog jih spremljaj na težavni poti! — H kapucinom v Sv. Križu na Vipavskem sta se nedavno pripeljala prefekt Trotta in kvestor Modesti. Kakor gre glas po Vipavskem, sta gajala ravnanje kapucinov, ki pridigajo ljudstvo v slovensčini. Svoječasno so namreč kapucini pridigali v italijanskem jeziku. Ljudstvo pa je opustilo njihovo cerkev.

Avstrija

s Drobiz. Avstrijska vlada je izdala uredbi, po kateri mora vsak list brez kakršne koli dostavka objaviti vsak članek, vest ali notico, ki mu jo pošlje kateri urad, če ne presega 5000 besedi. — Obrtne liste bodo izgubili tisti, ki bi nasprotovali vladi. — Nešteto kresov je gorelo po slovenskem Koroškem na predvečer praznika sv. Cirila in Metoda. — Avstrijski radio se bo zaradi protiaustrijske propagande nemških radio postaj pritožil na svetovno radio-zvezo v Zenevi.

Ukrajina

s Drobiz. V Harkovu je umrl najimenitnejši ukrajinski boljševiški pisatelj Nikola Hviljovi. S početka je bil navdušen boljševik, pozneje, ko je videl, da Ukrajincem pod boljševiško vlado ni nič boljše kot pod prejšnjo carsko, je pa začel boljševike napadati. Seveda mu niso ostali dolžni. In ker se je Hviljovi naveličal neprestanega preganjanja, si je, komaj

39 let star, sam vzel življenje. — V Užgorodu v Podkarpatski Rusiji je umrl gubernator dr. Beskid, najvišji predstavnik češkoslovaške vlade. Podkarpatska Rusija bi morala imeti široko avtonomijo in vsakokratni gubernator veliki besedo. Ampak Čehi ne puste Rusinom, da bi se sami upravljali, zato je gubernator na Gornici samo za parado, saj nima nobene moči, ker vladajo tudi v Podkarpatski Rusiji sami Čehi. Po našem mnenju je taka politika za slovansko stvar, ki se zlasti zadnji čas zanjo ogrevamo, zanič. Ne more biti vseslovanstva brez vseh slovanskih narodov. Zato bo moral vsak, ki mu ni slovanstvo slučajno potrebna fraza, računati z velikimi in z malimi slovanskimi narodi, torej tudi z zasužnjenim 40 milijonskim vkrajinskim narodom.

Amerika

s To in ono. V Clevelandu se umrli: 44 letar: Lucija Potočar, roj. Vidmar iz hinjske fare; 78 letni Franc Marešič iz Žužemberka, 35 letni Anton Krajšek iz svetokriške fare pri Litiiji; 52 letni Matevž Keršina iz Topola, fara Sv. Katarina pri Medvodah, in 46 letna Helena Hočvar, roj. Zajc iz Bistrice pri Št. Rupertu.

Drobne novice

Veliko komunistično zaroto so odkrili v južni Bolgariji.

Najmanje posojil za javna dela je hitlerjevska vlada prepovedala vsem deželam in občinam.

Dva milijona frankov je slalo francosko odposlanstvo na londonski razorožitveni konferenci. Ali ni škoda denarja?

100.000 brezposelnih hoče zaposliti Avstrija pri javnih delih.

40 urni teden je vpeljala hitlerjevska Nemčija za vsa javna dela.

Milo prične izdelovati znana veletvrdka s čevlji Bata.

25 italijanskih bojnih aeroplanov leti iz Rima v Ameriko.

3000 inženjerjev je brezposelnih na Češkoslovaškem.

180 milijonov švedskih kron izda švedska vlada za znižanje brezposelnosti (1 švedska krona nad 10 Din).

Prisilno delo za vse brezposelne bodo uvedli v Angliji.

Namesto Japonske, ki je izstopila, pride v Zvezo narodov kot redni član najbrž Rusija.

Z železnim tlakovanjem ceste so prvič pokusili Čehoslovaki na tešinski državni cesti

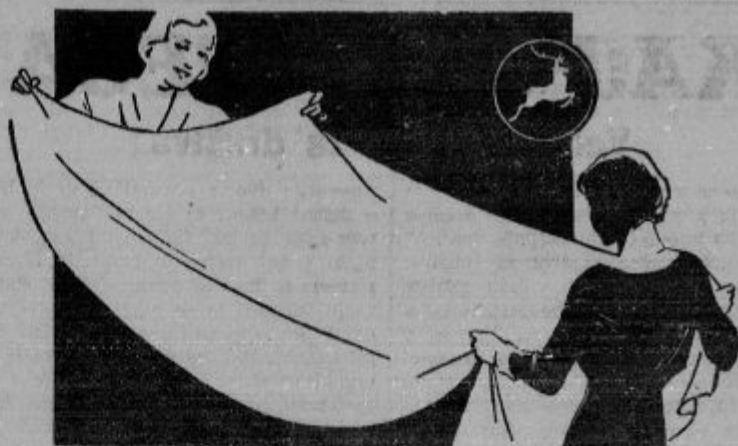
Kako se bodo vršile občinske volitve

Novi občinski zakon v členih 25—68 določa, kako naj se vršijo občinske volitve, o kandidatih listah, o prisegi ter o sejah občinskega odbora. Občinske volitve se vrše po naslednjih določilih:

Občinski odbor je sestavljen: 1. v občinah s 3—5 tisoč prebivalci iz 24 odbornikov; 2. v občinah s 5—8 tisoč prebivalci iz 30 odbornikov; 3. v občinah z več ko 8000 prebivalci iz 36 odbornikov. V občinah, ki imajo po izjemi manj ko 3000 prebivalcev, občinski odbor šteje 18 odbornikov. Število občinskih odbornikov, kakor ga odreja ta zakon, pa more največ za eno tretjino po zakonu določenega števila zmanjšati občinski statut, katerega člene občinski odbor in ga ban potrdi (§ 25).

Občinski odbor se voli s splošnim, enakim, neposrednim in javnim glasovanjem za tri leta. Volilno pravico imajo vsi občinarji (prebivalci občine), ki so zapisani v občinskem volivnem imeniku v smislu zakona o volivnih imenikih (§ 26).

Za občinskega odbornika more biti izvoljen

Vsaka gospodinja mu ostane zvesta!

Po pravici! Lepo čisto — dolgo dobro ohranjeno perilo: vse veselje, ki ga ima gospodinja s svojim dragocenim perilom, izvira iz Schichtov ego terpentinovega mila.

.. ampak
poprej za
namakanje:
Ženska
hvala!

Torej: Pazite prav posebno na izvorni ovojin in varnostno znamko „JELEN“. Potem se Vam ni bati ponarejenih mil.

SCHICHTOVO

TERPENTINOVNO MILO

ST 25-33

PRILJUBLJENI JUGOSLOVANSKI IZDELEK!

tisti občinar (prebivalec občine), ki ima volivno pravico v smislu zakona o volivnih imenikih, in ki je dopolnil 25. leto ter ni izključen od volitve.

Občinski odborniki ne morejo biti: 1. občinski uslužbenci, dokler so v aktivni službi; 2. uradniki tistih oblasti, ki nadzirajo občino; 3. tisti, ki se pravdajo za občino, dokler pravda ni končana; 4. občinski dobavitelji, podjetniki občinskih del ter zakupniki občinskega posestva in dohodkov; 5. tisti, ki so dolžni dati obračun o upravi občinske imovine, ali o upravi kakega občinskega zavoda, ali o kakem poslu, poverjenim jim od občine, dokler te dolžnosti ne izpolnijo; 6. tisti, ki ob zadnjih volitvah brez opravičenega vzroka niso hoteli sprejeti odborniške dolžnosti; 7. tisti, ki stalno uživajo podporo iz občinskih ali drugih javnih sredstev, razen državnih; 8. tisti, ki so z županom ali odborniki v sorodstvu do četrtega kolena ali v svaštvo do drugega kolena (§ 28). K temu členu naj dodamo komentar Radiše Andjelkoviča, ki pravi: »Tisti, ki brez opravičbe niso sprejeli odborniške dolžnosti, in tisti, ki so v smislu § 129 bili odstranjeni od dolžnosti občinskega odbornika (če jih je iz kateregakoli razloga razrešila banska uprava), ne smejo biti izvoljeni v občinski odbor samo pri tistih volitvah, ki so neposredno nato sledile. Pri drugih in naslednjih volitvah more zopet vsakdo kandidirati, če nima kakih drugih ovir proti sebi.«

Osebe, ki ne govore in ne pišejo uradnega jezika, in osebe, ki so v aktivni državni ali samoupravni službi, kakor tudi duhovniki, ne morejo kandidirati na prvih šestih mestih kandidatne liste (§ 29). Iz tega je razvidno, da morejo vsi navedeni, torej tudi analfabeti kandidirati od sedmega mesta dalje, to je, da bodo navadni odborniki, ne pa svetovalci.

Redne volitve občinskih odbornikov nareja ban, pooblaščen od ministra notranjih zadev. Pet dni pred volitvami ne more nobena oblast klicati

volivcev na nikakršen zbor, kakor na pr. na skupno delo, na kuluk, na vojaški pregled ali vaje, razun v slučaju hude nevarnosti. Tudi ne more oblast klicati niti posameznih volivcev, razun v slučajih neodložljive sile, ali v slučaju preiskave kakega zločina ali prestopka. Če so volivci bili medtem že kje zbrani, jih je treba razpustiti domov tri dni pred volitvami (§ 30).

Glasovanje se vrši po volivnih imenikih na toliko mestih, kolikor je imenikov, a volivni prostor mora biti na področju iste občine. Glasovanje se ne more vršiti po molilnicah. Dan volitev in volišče mora občinska uprava razglasiti najmanj 30 dni pred volitvami. V ta rok nista vračunana dan razglašena in dan volitev (§ 31).

Za vsako volišče mora biti sestavljen volivni odbor iz treh članov in treh namestnikov (§ 32).

V občinah, kjer je več volišč, je tudi glavni volivni odbor, v katerem so vsi predsedniki posameznih volišč ter en občinski odbornik ali njegov namestnik (§ 33).

Volivni odbori odločajo z večino glasov. Če je pri glasovanju na vsaki strani enako število glasov, je sprejeto to, za kar je glasoval predsednik. Predstavniki kandidatnih list imajo pravico biti navzočni pri delu volivnega odbora ves čas volitve, dajati opozorila, katera se morajo na zahtevo tudi sprejeti v zapisnik (§ 34).

Vsako sme glasovati samo enkrat in sicer osebno na volišču svoje občine in samo za eno izmed potrjenih kandidatnih list. Člani volivnih odborov pa glasujejo na tistem volišču, kjer poslujejo kot člani volivnega odbora (§ 35).

Volitve se vrše po kandidatih listah, na katerih mora biti zapisano toliko kandidatov in namestnikov, kolikor ima občina odbornikov. Izvzet je le slučaj § 48 (§ 36). Omenjeni § 48 določa, da se imajo vršiti dopolnilne volitve, če je na kaki listi odpadlo že več ko ena tretjina odbornikov.

KAJ JE NOVEGA

Več zanimanja za društva!

Pod tem naslovom čitamo v »Trgovskem listu« uvodnik o važnosti stanovskega društva za trgovce. Na koncu je sledeči odstavek:

Zlasti so pa važna društva za stanove, ki vsled svoje maloštevilnosti v času splošne volivne pravice ne morejo nikdar sami osvojiti politično moč. Takšni stanovi morejo le s prvovrstnostjo svoje organizacije nadomestiti neugoden položaj, ki izhaja iz njih maloštevilnosti. To težko resnico je zlasti slovensko trgovstvo že več ko dovolj spoznalo. Če n. pr. naš kmet ne bi imel niti ene stanovske organizacije, se mu vendar ni bati, da bi se sklepali zakoni naravnost proti njegovim koristim. Ob vsakih volitvah bodo agitatorji iskali njegovih glasov in ti glasovi bodo vplivali tudi še po volitvah. Zakon o zaščiti kmeta, žitni monopol in drugi zakoni so živa priča, kako odločujoča je številnost kmeta.

Nobenega dvoma pa tudi ni, da bi bil zakon o zaščiti kmeta za trgovca mnogo manj nevaren, če bi bili vsi trgovci Jugoslavije strnjeni v eni krepki organizaciji. Dobre organizacije so tudi za gmotno stanje članov največje važnosti in že samo ta samoljubni ozir narekuje vsem dolžnost, da se bolj zanimajo za društva. Delo za društva je temelj vsakega organizacijskega dela in zato treba to delo izvrševati, pa naj bo prijetno ali ne. Toda brez tega ni nobenega napredka in zato več zanimanja za društva, od katerih je odvisen napredok vsega trgovstva in s tem tudi vse naše trgovine.

Tako trgovsko glasilo. Naj pristavimo: Kako močan bi bil šefe jugoslovanski kmet, ako bi bil trdno organiziran v stanovskem društvu! Ničesar bi se ne moglo ukreniti brez njega!

Jubileina romanja

Romarski odsek KA obvešča tem potom vse reflektante, da je bil prisiljen 3. julija zaključiti priglasje za prvo višarsko romanje za 31. julija in 1. avgusta. Vsi priglasenci naj dvignete pravočasno izkaznice in železniške karte per Romarskem odseku Katoliške akcije, Miklošičeva cesta 7.

Drugo višarsko romanje bo 26. in 27. avgusta, t. j. v soboto in nedeljo z istim programom in pod istimi ugodnostmi. Vožnja od Ljubljane do Zabnice in nazaj, vizm in izkaznica stane 65 Din. Kdor se želi udeležiti drugega romanja, naj sporoči ime in priimek, ime očetovo, svoje rojstno leto in pristojno občino. Za drugo romanje se sprejemajo priglasje do 1. avgusta. Ako bo pa število 800

doseženo prej, se prej zaključi. Prosimo župne urade, da nam prijavitelce za drugo romanje čimprej pošljejo.

Romanje v Rim bo za vso Slovenijo od 28. septembra do 5. oktobra. Tega romanja se udeležijo naši slovenski škofje. Kdor se želi udeležiti, naj se prijavi na Romarski odsek katoliške akcije, Ljubljana, Miklošičeva c. 7. Istočasno objavljamo, da je priglaševanje za počitniško romanje 17. avgusta zaključeno. Sploh bi priporočili, da se čim več Slovencev priključi glavnemu romanju, ki bo 28. sept. V poletju namreč vlada silna vročina v Rimu, dočim bo jesensko potovanje v tem oziru bolj primerno. Za jesensko romanje se je treba priglasiti do 26. avgusta.

Osebne vesti

d Letočni zlatomašniki. Letos ima Ljubljanska škofija tri zlatomašnike, ki so bili posvečeni 7. julija 1883. Zlatomašniki so gospodje: Ignacij Fertin, župnik v pokouju na Brezjah; Janez Šašel, župnik v pokouju v Št. Lovrencu, in Jožef Šiška, stolni kanonik v Ljubljani. Na dan 50 letne obletnice, odkar so bili posvečeni, je opravil g. zlatomašnik Ignacij Fertin sv. mašo v ljubljanski stolnici pri oltarju žalostne Matere božje na grbu knezoškofa dr. Janeza Krizostoma Pogačarja, ki jih je posvetil v mašnike. G. Janez Šašel je obhajal svojo zlato mašo v romarski cerkvi Matere božje na Zaplazu. G. kanonik Jožef Šiška bo obhajal slovesno zlato sv. mašo na praznik karmelske Matere božje 16. julija v cerkvi sv. Jožefa na Selu pri karmeličankah. Vsi gospodje zlatomašniki so kljub visoki starosti prav čvrstega zdravja. Čestitamo jim ob zlati maši in jim želimo, da bi v tako trdnem zdravju obhajali tudi biserno sv. mašo.

d Trije mašniški jubileji. Ono nedeljo je v novomeški proštiji cerkvi daroval novo sveto mašo g. Ciril Bajuk. V lepo okrašeni cerkvi se je zbrala velika množica ljudi. Pridigoval je g. prošt Cerin. — 25. letnico mašništva bo obhajal ta mesec g. p. Ciprijan Napast, gvardijan frančiškanskega samostana in katehet.

Dne 27. julija bo pa v kapiteljski cerkvi daroval biserno sv. mašo g. Josip Rome, župnik v pokouju.

d Petdesetletnico svojega življenja je obhajal dne 3. julija »Slovenec« urednik g. Viktor Cenčič. Bog ga živi še mnogo let!

d Za komisarija bivšemu Krekovemu prosvetnemu društvu na Jesenicah je bil te dni postavljen Anton Kokalj, upokojeni orožniški stražmojster in delovodja pri tovarni.

d Dr. Ivan Drebnik, specialist za notranje bolezni, ne ordinira od 16. do 23. julija.

Domače novice

d Posebni vlak Rakek—Ljubljana—Brezje. Posebni vlak bo vozil 30. julija z Rakeka ob 8.00, s Planine ob 8.09, Logatca 8.19, Verd 8.30, Borovnica 8.39 in bo prišel v Ljubljano ob 9.03. Iz Ljubljane na Brezje bo odšel ob 19.30 in bo prišel na Otoče ob 20.16. Dne 31. julija se bo vračal ta vlak z Lesec ob 11.55, z Otoč ob 12.11, iz Ljubljane ob 16.00 in bo prišel na Rakek ob 17.10. Tega vlaka se poslužujejo samo oni verniki cerkniške dekanije, ki bodo potovali obenem tudi na Brezje. Cena za ta vlak je določena z Rakeka na Brezje tja in nazaj, izkaznika in znak za privedev na Stadionu 43 Din. Kdor pa potuje na Bled in se bo vračal z Lesec, plača 52 Din.

Kadar gre za zavarovanje, potem edina in domaća slovenska

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA

v Ljubljani, nasproti glavnega kolodvora

zavaruje: požar, vlom, nezgode, jamstvo, steklo, avtomobile, zvonove, življenje na vse možne načine in posmrtniško zavarovanje .Karitas.

Pojasnila dajejo zastopniki, ki so v vsaki fari, ali glavna pisarna v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 19

— Priglasje za ta vlak sprejema župni urad Stari trg pri Ložu. Obenem sprejemajo prijave tudi drugi župni uradi cerkniške dekanije. Priglasiti se je treba takoj. Zamudniki ne bodo dobili prostora!

d Trda prede rudarjem v Trbovljah, Zagorju in Hraatniku. Te dni so ženske nekoliko glasneje nastopile. Saj so morale, če pa rudarske družine gladofeje. Najbolj bi bilo rudarjem pomagano s kakim večjim javnim delom, na pr. s savsko cesto, kjer bi lahko vse zaposlili. Tisti dinarčki podpore so enkratna kaplja v morje.

d Glavna skupščina Jugoslovanske gasilske zveze se je vršila 9. julija v Celju. Za častne člane so izvolili: ministre dr. Kramarja, dr. Hanžeka in Puclja, bivšega ministra za telesno vzgojo dr. Kraljeviča in bana dr. Marušiča.

d Zopet je dovoljeno prosvetno društvo v Brežicah.

d Novo predilnico, ki bo dala 300 delavkam zaslužka, bo zgradila tvornica Hutter v Mariboru.

d Koliko paše potrebuje krava na dan? Približno 500 kg težka krava potrebuje na dan okrog 50 do 60 kg paše. V 180 pašnih dneh je torej potrebno za kravo 9000 do 10.800 kg paše. Na prvovrstnih pašnikih, ki morajo biti enaki prvovrstnim travnikom, dobi žival že na pol do tri četrt hektarja dovolj paše, na slabših pašnikih pa zadostuje komaj 1 in pol do 2 ha.

d Krasno je zopet uspel tabor bojnikov, ki se je vršil 9. julija na Zalostni gori pri Mokronogu.

d 6000 slovenskih bojnikov se je zbralo te dni na taboru pri crngrobski Materi božji.

d Dolgo ali kratko spanje? Najbolje je, da se ravnamo po starem preizkušenem pravilu, da je najbolj zdravo, če gremo kmalu spat in če zgodaj vstanemo. Spanje pred polnočjo je najbolj zdravo. Vobče naj bi odrasli ljudje spali po 8 ur dnevno. Je pa dosti prav zdravih ljudi, ki imajo večjo potrebo po spanju in ki so šele po dveh ali desetih urah naspali. Na drugi strani je pa zopet dosti zdravih ljudi, ki so zadovoljni s krajšim spanjem. Eden tako, drugi drugače. Ni za vse enako.

IGNACIJ NAROBE, TAPETNIK, GOSPOSVETSKA CESTA ŠTEV. 16 (PBI LEVU)

d Salato nabiraj že prejnjši večer, ker je veliko okusnejša, kakor če jo nabereš zjutraj.

d Ugodno so zaključena pogajanja naše države s Češkoslovaško, ki se tičeje izvoza naših svinj. Po novem sporazumu bo mogla Jugoslavija uvoziti na Češkoslovaško mesečno povprečno 4000 pitanih svinj in 25 vagonov masti.

d Protidraginjski shod gospodinje je bil pretekli teden v Ljubljani. Zlasti so poudarjale pretirano visoko ceno sladkorja, pa tudi nekaterih drugih življenjskih potrebščin.

d 106 ur je igral brez prostanka na brač brezposelni kovaški pomočnik Rudolf Kovač v Celju.

d Pobiraj le trdo gobe! Vse prestare, mehke in črvice pusti v gozdu, da razpadejo in napravijo seme.

d Pet in pol milijona za sedne takse je bilo v letošnjih petih mesecih plačanih v Sloveniji.

d 1200 fantov in mož je bilo na marijanskem taboru v Ljubotomu.

Kdor veliko proda, veliko kupi, kdor veliko kupi, kupi poceni in kdor poceni kupi, poceni proda. Trgovski dom Stermecki v Celju veliko kupuje in poceni prodaja in kdor še pri Stermeckiju ne kupuje, mu priporočamo, da naj poskusi.

Med brati Hrvati

d Hrvatski metropolit dr. Ante Bauer je prišel te dni v Djakovo, da si ogleda tamošnjo po ognju poškodovano stolnico.

d Namesto ustavljenega dnevnika »Narode, glasila sarajevskih katolicinov, bo prišel v najkrajšem času izhajati dnevnik »Preporode.

d Angleško brodovje v naših vodah. Dne 8. julija je priplulo nadaljnjih 10 angleških bojnih ladij v jugoslovanske vode. Pridružijo se jim še podmornice in rušilci, nakar se bodo vršile velike pomorske vaje zunaj otokov Pašmana in Ugljana, pri katerih bo sodelovalo 20.000 angleških mornarjev.

d Osem goved je poklal medved v neki vasi v okolici Sarajeva.

d 112 let šteje Draga Tatičeva, bivajoča v sremski vasi Dobanovcih, nedaleč od Zemuna. Starša je za svoja leta še izredno krepka.

d Kač, kakor jih še ni bilo. Delavci, ki opravljajo železniško progo med Bihačem in Pokojem v Bosni so te dni naleteli na veliko množino strupenih kač, ki so si pripravile ležišča ob progi. Zlasti mnogo so jih našli pod pragovi, katere so morali prestavljati z veliko previdnostjo. Skoraj pod vsakim pragom so našli po eno ali več kačjih gnezd. Take množine kač v onih krajih še ne pomnijo.

d Štiri milijone za javna dela je določila mestna občina v Zagrebu.

d Za revne otroke so otvorili v Zagrebu tri otroška igrališča.

d Če medved zbesni. V Jajcu v Bosni se je te dni mudil velik cirkus »Columbijski«, ki je svoječasno obiskal že tudi Ljubljano. Za predstavo je vladalo veliko zanimanje in je bil cirkus nabit poln. Program se je razvijal čisto v redu do točke z dvema medvedoma, kjer je prišlo do velike panike. Medveda sta nekaj vaj izvedla povsem mirno, pri igri z žogo pa sta se med seboj skregala. Krolilec je poskusil vse, da bi pomiril zverini, vendar ju je le še bolj razdražil. Medveda sta naenkrat začela divjati okrog po cirkusu, ki ni bil nič ograjen. Ljudje so sprva to smatrali za šalo, naposled pa so le videli, da gre za res. Ko sta pa medveda, ki sta se ves čas neusmiljeno obmetavala z udarci svojih šap, skušala strgati z gobcev nagobčnike, je med gledalci nastal nemir in ured. Vsi so pobegnili s sedežev in navalili proti izhodu. Le srečnemu slučaju se je zahvaliti, da nobena oseba ni dobila v družju smrtnih poškodb; več oseb pa je bilo ranjenih. Medtem so vsi uslužbenci cirkusa skušali ukrotiti podivjana medveda. Šele ko so ju toliko pretepli, da sta obležala na tleh, sta se umirila. Cirkus pa je še ponoči podri šotore in izginil.

d Knezoškofijsko posestvo pri Baču dobi država. Tako se glasi odredba poljedelskega ministrstva. To posestvo je bilo last nadškofa v Kaloši. po prevratu pa v upravi škofa Ludovika Budanoviča v Subotici. Dohodke posestva je uporabljalo škofijstvo za izobrazbo duhovni-

škega narasčaja. Naredba ministrstva se sklicuje na določila zakona o agrarni reformi, ki predvideva, da spadajo pod to reformo posestva inozemcev. Škof Budanovič se je pritožil na državni svet, utemeljujoč pritožbo tudi s tem, da je on pravni naslednik škofa iz Kaloše in zato upravičen uživatelj predmetnega posestva. Drž. svet še ni izrekel rzsodbe. V Bač so že prišli zastopniki poljedelskega ministrstva, ki so dotično škofijako posest zavzeli in napravili zemljišnji prepis. Na ta način izgubi subotička škofija nad 16.000 katastrskih jhohov zemlje.

d Kača ali domišljije. Osješki zdravniki imajo te dni mnogo dela z nenavadnim bolnikom. Aleksa Petković iz bližnje okoliške vasi že več dni noče ničesar jesti in venomer trdi, da ima v želodcu kačo. Pripoveduje, da je s tovariši lovil ribe. Pri tem pa je zaupal. Ko se je prebudil, je začutil, da se mu plazi po ustih nekaj mrzlega. Videl je samo še konec repa, ki mu je molel iz ust. Prepričan je, da je bil to kačji rep. Poskušal ga je izleči, toda rep mu je spoelz iz rok in kača mu je zlezla v želodec. Kmetje, ki jim je pripovedoval svojo nesrečo, so takoj poskušali na preproste načine izvabiti kačo iz želodca. Ko se jim to nikakor ni hotelo posrečiti, so poslali Aleka v osješko bolnišnico, kjer so mu z röntgenom pregledali želodec, vendar niso v njem opazili ničesar nenavadnega. Zdravniki mislijo, da imajo opraviti s človekom bujne domišljije.

Iz naše prestolice

d Nov šef oddelka javne varnosti v Belgradu v notranjem ministrstvu se piše Dragoslav Lazič.

d Otrorjen je telefonski promet med Jugoslavijo in Palestino. Taksa za pogovor znaša šest zlatih frankov, taksa za zvezo pa 2 zlata franka.

d 30.000 vagonov pšenice bo imela letos Jugoslavija pripravljene za izvoz.

d Prve kandidatske liste za občinske volitve v Moravski banovini so potrjeve. Vložila jih je Jugoslovanska narodna stranka.

d Na svetovni gospodarski konferenci v Londonu je jugoslovansko odposlanstvo predlagalo, naj bi vse na konferenci zastopane države sklenile sporazum v sledečem: 1. da se obvežejo, da bodo obvestile vse interesirane države, ali vsaj vse one države, ki bi podpisale ta sporazum, o vsakem novem carinskem davku in o vseh carinskih poviških, ki jih name ravajo uvesti; 2. da se obvežejo, da bodo vse nove davke in carinske poviške uveljavile šele v določenem roku, ki bo tako dolg, da bo moglo blago, ki je na potu, priti v namembno državo še brez plačanja novih poviškov; 3. da od teh načel v nobenem primeru ne odstopijo.

d Radikalno socialna stranka dovoljena. Notranji minister je na prošnjo dr. Vojislava Janjiča, ministra v pokojju, dr. Dragoslava Smljaniča, zdravnika, inž. Miljutina Radojkoviča, dr. Vojislava Živkoviča, zdravnika, in inž. dr. Veljaka Nikoliča izdal dovoljenje za ustanovitev nove politične stranke pod imenom »Radikalne socialne stranke«.

IZJAVA.

Prav rad potrdim tudi jaz, da se pri Hranilni posojilnici »Moj Dom«, r. z. o. z. v Ljubljani, Tyrševa cesta 31/1, res dobijo najugodnejša in najcenejša posojila in da sem ga tudi jaz dobil za odplačilo dolga.

Poseszniki, ki plačujete visoke obresti, pristopajte v to zanesljivo zadrugo.

Možak Andrej, posesznik, Grad št. 8, pošta Cerklje pri Kranju.

d Kaj se smatra za žganje. Finančni minister je na podlagi čl. 68 zakona o državni trošarini z dne 6. julija izdal tale odlok: Za žganje se morajo smatrati samo tisti destilati sadja, vina in grozdja, ki izdelani ne vsebujejo več ko 35% alkohola. Destilati z več ko 35 odstotkov alkohola plačajo državno trošarino kakor špirit. S tem odlokom se razveljavi odlok finančnega ministra iz leta 1930. Na podlagi tega bo vsakdo od 6. julija, ki izdeluje žganje z večjo jakostjo kakor 35% alkohola, plačal nanj trošarino kakor na špirit. Ravnateljstva bodo o tem takoj obvestila vse organe finančne kontrole na svojem področju in jim naložila, da bodo prekontrolirale vsak žganjski izdelek in strogo ravnale po tem odloku glede pobiranja trošarine.

Nesreče

d Gospodarsko poslopje s pritliklani in inventarjem je zgorelo poseszniku Strahu v Pristavi pri Spodnjem Mengšu.

d Hiša in gospodarsko poslopje sta zgorela poseszniku Korenu v Črešnjevru pri Slov. Bistrici.

d 50 milijonov je napravil požar škode. V Banjaluki je izbruhnil ogenj na tamkajšnji parni žagi Bosna Bois, ki je ena največjih lesnih podjetij v Bosni. Ogenj je imel dovolj snovi, da se je hitro razširil in je že grozil celotni skupini podjetja, katerega vrednost cenijo na 50 milijonov Din. Takoj so poklicali na pomoč več čet vojaštva, ki je obkolilo goreča poslopja in pričelo omejevati požar. Po vrturnem naporu se je posrečilo omejiti požar. Škoda je ogromna in je zaenkrat še ni mogoče oceniti. Podjetje je zavarovano.

d Mrtva je obležala. Dne 3. julija se je pripravljala v mokroški kot ne preveč huda nevihta. Le parkrat je tresčilo, dežja je bilo malo, v dobri uri je bilo končano. Arkotova mati v Martinjivasi se je čudila, da ni prišla domov 36 letna hči Marija. Po dežju jo je šla mati iskat na njivo, našla je pa v kumpirju samo motiko. Par korakov v stran je pa ležala mrtva hči Marija pod malo smrekico. Šla je tja vedrit, pa jo je strela ubila. Drevo je nepoškodovano, dekle je pa po hrbtu vsa ožgana, gorenja obleka je cela, spodnja pa ožgana.

d Kolo mu je šlo črez glavo. Huda nesreča se je zgodila na Ponikvah pri Trebnjem. 25 letni Alojzij Pust, hlapec pri poseszniku Čehu, je peljal s travnika voz sena. Ko je hotel med potjo zavreti voz, je tako nesrečno padel podenj, da mu je šlo kolo črez glavo. Počila mu je lobanja. Prepeljali so ga v bolnišnico usmiljenih bratov v Kandiji, kjer pa je umrl.

d Nesreča ne potiva. Nezavesten je obležal sredi ceste s hudimi poškodbami Anton Slana iz Dragoviča pri Ptujju. Je tako nesrečno padel s senenega voza. — Ko je padel s svinjaka na tla, si je zlomil roko šestletni Štefan Kastelic s Hriba pri Semiču. — Ko je padel v veži, si je nalomil roko desetletni dijak Sava Kamenšek iz Novega mesta. — S konjskim kopitom v čeljust jo je dobil Andrejčič Alojzij iz Gorenje vasi pri Šmarjeti. Pomagal je voziti ječmen svemu bratu. Ko je pripeljal domov na dvorišče voz ječmena, je spregel konja. En konj je pa ritnil in zadel Andrejčiča s kopitom v levo stran spodnje čeljusti in mu jo zdrobil, tako da so mu izpadli zobje. Hudo poškodovanega so prepeljali v bolnišnico usmiljenih bratov v Kandiji. — S kolesa je padel na tla in si zlomil ključnico 18 letni trgovski vajenec Radovič Leopold iz Črnomlja.

Msgr. Tong, prvi škof anamskega cesarstva (Anam je pod francoskim protektoratom), ki je te dni v Rínu prejel škofovsko posvečenje.

Konkurentinja Zaro age: Mehikanka Martina de la Roca, ki trdi, da je stara 170 let. Potemtakem poseka 160 letnega Zaro ngo za svojih deset let. Če je njena trditev resnična, se je rodila ob koncu sedemletne vojne in bi bila mogla biti za časa Napoleona že stara mati.

Dr. Brüning, voditelj nemškega katoliškega centra, ki se je moral ukloniti samovolji Hitlerjevi.

Dollfus pri božji službi o priliki velikih narodnih slavnosti v Innsbrucku

Waleski princ na obisku v otroški bolnišnici v Oxfordu

Monakovčan Wülpert, ki je dosegel nov svetovni rekord v lahki teži: dvignil je z obema rokama 102,7 kg; sam tehta samo 67 kg.

Petdeset parov novoporočencev zapuša po poroki meko berlinsko cerkev.

Mrs. Roosevelt na počitnicah. Prva žena Združenih držav, gospa Roosevelt, je na svojem počitniškem potovanju obiskala tabor brezposelnih deklet. Občevala je z njimi kakor tovarišica in si privoščila v njihovi družbi tudi gugalnico. Mrs. Roosevelt iz celega srca uživa počitnice, ko more biti neprisljuna v občevanju, kakor je bila vajena, predno so Američani poklicali njenega moža na predsedstvo. moe

Novi grobovi

d V Gospodu je zaspala gospa Rezika Zumer, roj. Košmelj, soproga strojnega stavca v Jugoslovanski tiskarni v Ljubljani. Blagi pokojnici daj Gospod večni mir, preostalim pa naše iskreno sožalje!

V Mozirju je umrl Alojzij Goričar, tovarnar. — V Novem mestu je preminula Uršula Nikolč. — V večnost je odšla Marija Cvikel, posestnica na Hajdini. — V Gornjem gradu so pokopali davčnega uradnika Josipa Serneca. — V Spodnji Polskavi je izdihnil 93 letni Luka Kanzler. — V Selnici ob Dravi je odšla h Gospodu po plačilo Ivana Kotolenko. — V Zagorju ob Savi so pokopali 85 letno Antonijo Rancinger in 79 letno Heleno Jesih. — Pri Sv. Emi so pokopali župnika Jožefa Plepelca. — Na pokopališču v Podbrežju so položili v gomilo učiteljico Vido Bogatic. — V Ljubljani je umrl hišni posestnik Josip Sedmak. — Naj počivajo v miru!

Razno

d Čebelarji prevaževalci! Radi vedno bolj napredujočega prevažanja čebel v razne paše nastajajo med domačimi čebelarji in prevaževalci prepripi, ki vodijo včasih do neljubih posledic. Da se temu odpomore, sklicuje čebelarstvo društvo za Slovenijo v Ljubljani sestane na dan 17. julija ob eni popoldne v kletno dvorano hotela Miklič (nasproti glavnega kolodvora) v Ljubljani. Društvo hoče združiti prevaževalce v zadrugi, ki naj bi ne le uredila prevoz, temveč ki bo tudi mnogo koristila malim čebelarjem, ki sedaj prevažajo s prevetličnimi stroški. Pridejo naj tedaj na sestanek vsi, ki se za to zanimajo, tudi nečlani, in sicer iz mesta in z dežele.

V vsako hišo Domoljuba!

Franjo Neubauer.

O značajnosti

(Slovenskim fantom.)

II.

Večkrat slišite izraz: »Šviga šviga čez dva praga«. S temi besedami hočemo označiti neznačajne. Neznačajne išče vhoda in izhoda vedno na dve strani. Če mu kaže, gre čez en prag, če ne, pa pri drugih vratih, samo da je zanj dobro.

Neznačajne potegne seboj vsak vetrček. Nima stalne volje, nima prepričanja, in če ga ima, ga menja, kakor mu kaže. Značajnost in poštenost sta lastnosti, ki sta si tako podobni, da bi lahko rekli: »Značajen je, kdor je pošten.«

Značajnost so visoko spoštovali že pogani. V rimski zgodovini beremo tale dogodek: Rimljani so imeli jako težke in krvave boje s kraljem Piro, ki je v bitkah vjel mnogo Rimljanov. Da bi jetnike osvobodili, so poslali Rimljanji k Piru nekega Fabricija. Pir bi bil rad pridobil slavnega moža zase in mu je ponujal mnogo zlata in drugih dragocenih stvari. Priprosti Fabricij pa ni hotel vzeti ničesar in je rekel, da ga njegovo malo posestvo preživlja dostojno. Kralj ga pelje nato v neko veliko sobo. Ko se pogovarjata, se odgrne zagrinjalo in za hrbotom Rimljana Fabricija je stal velikanski slon, ki je svoj rilec stegoval čez poslančeve glavo. Rimljani do tačas slonov niti poznali niso. Vendar pa se pošteti Fabricij ni prestrašil, temveč se je nasmehljaj in mirno rekel kralju Piru: »Kakor me prej tvoje zlato ni zaslepilo, tako me niti tvoj slon ne bo ostrašil.« Kralj je občudoval značajnega, poštenega, nepodkupljivega in neustrašenega moža in ga je spoštljivo odpustil.

Najlepše, najsijajnejše so pokazali svojo značajnost svetniki in svetnice, mučeniki in mu-

čenice. Kolikokrat so poganski cesarji in razni oblastniki obljubovali možem in mladeničem, ženam in dekletom vse dobrote tega sveta: bogastvo, časti, odlikovanja, udobno, prijetno življenje, z eno besedo vse, karkoli može dati svet. Ali zastonj. Neupogljivi značajni svetnikov in svetnic so kljubovali vsemu laskanju, vsemu prilizovanju, vsem sijajnim obljubam, pa tudi vsem grozjenjam.

Marsikaterikrat je težko biti značajen. Zato pa je treba v življenju veliko, zelo veliko previdnosti. Saj je celo naš Gospod in Odrešenik naročil svojim apostolom: »Bodite previdni kakor kače! Varujte se ljudi! Kadar vas bodo preganjali v enem mestu, bežite v drugo!« Ni treba nevarnosti naravnost iskati, ni se jim treba nastavljanjati, temveč se jih je treba kolikor mogoče izogibati. Kača je previdna. Če je v nevarnosti, se zvije v svitek, da bi le glavo pokrila in jo obvarovala napadov. Gospod je hotel! reči apostolom, naj bodo previdni zlasti tačas, ko so med najhujšimi sovražniki, naj ne dajejo nobene priložnosti za razžaljenje, naj se ogibajo vsake nevarnosti.

Previdnost ni bojazljivost in ni neznačajnost. Previdnost se posluži lahko tudi zvijače, če ni grešna. Ze stara grška pravljica pripoveduje o ženi junaka Odiseja, zvesti in značajni Penelopi. Odisej je bil odšel na vojsko, pa ga ni bilo 20 let nazaj. Vsakdo je mislil, da je že davno mrtev. Njegovo ženo Penelopo so pa nadlegovali vsakovrstni snubači. Ali značajna žena je bila trdno prepričana, da mož še živi. Ker se ni mogla ubraniti nasilnih snubačev, ki so kar hodili v njeno hišo in tam jedli in pili in se gostili, jim je rekla, naj počakajo vsaj toliko časa, da bo svojemu staremu tastu stakla mrtvaški prt. Zvesta žena je pa vse, kar je po dnevi stakala, ponoči zopet razparala. Ali neka neznačajna postrežnica je izdala snubačem njeno zvijačo. In zopet ni imela Penelopa miru,

RAZNO

Leteča trdnjava. Francoska armada je dobila najnovejši tip letal, katere vsled njihove najnovejše konstrukcije imenujejo »leteče trdnjave«. Letalo je v resnici leteča trdnjava in je dolgo skoro 70 čevljev, široko pa okoli 10 čevljev. Oboroženo je z devetimi strojnimi puškami in poleg tega prevaža z lahkoto še za skoro 1000 funtov bomb. Kljub tej ogromni teži razvije letalo lahko zelo veliko hitrost.

Največja preproga. V Prerovu na Češkoslovaškem so izdelali dve ogromni preprogi, katerih ena je največja na svetu in meri 350 kvadratnih metrov, težka pa do 3000 kg. Kakor poročajo, je ta preproga za novi hotel Astoria v New Yorku. Da so preprogo prepeljali iz tovarne na Češkoslovaškem v Hamburg, na ladjo, je bilo treba celo kolono tovornih avtomobilov.

Krono popravljajo. Angleška kraljevska krona s svojimi 50 velikimi rubini, safirji in dijamanti, med katerimi je še tisoče briljantov in 300 krasnih biserov, predstavlja ne-

Naš gospod župnik

Spisala Helena Haluschka. Iz nemščine prevedla Marija Kmetova.

Igra otrok na šolskem dvorišču je bila na vso moč strastna. Fižolove preklje na šolskem vrtu, last vladaričine matere, so bile izvrstne sulice. Kmalu je završalo v ozračju in vse, kar je bilo na vrtu, je sfrčalo čez ograjo. »Huj, bum — huj, huj, bum, bum!« Ko je bil boj na višku, je zažvenketala šipa. Junak je opravil svoje delo. On in njegovi vitezi so zbežali ko blisk.

Uboga vladarica, ko ji je vse to povedala mati! Kar razjokala se je zaradi pridnih otrok, ki so bili pod njeno roko tako mojstrsko zgledni! Njena sestra je pa vsem zmešala glave, zdaj so vsi ko nori. Le kako jih spraviti v pravi tir? Jutri naj jih pa zares uči botanike: za kazen in pa za pomirjenje!

»Da, vladarica,« je skesano pritrčila oštevana sestra, »govorila bom o, koristi fižolovih preklj!«

Vladaričina mati se ni smejala. Fižolove preklje je nalašč naročila pri mizarju in fižol je imel spodaj že take krasne cvetove! »Tako velike,« je rekla mati in pokazala krožnik, »in čudovite, oranžne barve.«

Vladarica se je zavzela: »Tako velike, mama?«

»Da, tako velike, in spet je pokazala mati na krožnik, »neka izredna sorta, draga moja!«

»Zares, mama, to je pač kaka izredna sorta.« Drugi dan so bili otroci malo poparjeni. Avstrijka je grozeče nagubancila čelo, kakor so ji svetovali, in izjavila z glasnim glasom: »Otroci, šipo ste ubili. A to je malenkost. Šipo morate itak plačati. Da ste pa populili fižolove preklje in pomandrali tisto krasno cvetje, to

je nemogoče odpustiti. Hudobni otroci ste, zelo hudobni... to krasno cvetje!« Tedaj se je dvignil prstek: »Tisti rumeni cvetovi, gospa?«

»Da, tisti rumeni cvetovi, je posebna sorta, dragi moj!«

»Gospa, to pa vendar ni fižol!«

»Da ni fižol? Metuljčnice so!«

»Oprostite, že mogoče, da so metuljčnice, a fižol to prav zares ni, gospa!«

»Kaj, tisto rumeno cvetje, da ni fižol?«

»Oprostite, to so buče!«

Avstrijkin obraz se je razlezel. Na tisoče peklenskihov je zaplesalo v njenih očeh. »Ali prav zares, otroci?«

»Seveda, gospa; saj se je vsa vas čudila zaradi preklj!«

Ko miška je odbrzela Avstrijka po stopnicah navzgor. Tako se je smejala, da so se morali smejati tudi šolarji spodaj v razredu.

Čez nekaj minut je stala vladaričina mati pri svoji gredici in je modrovala: »Le koliko včasih nesreča koristil! Zdaj vsaj vem, zakaj ni hotel »fižol« plezati!«

Vladarica in njena sestra nista nič več govorili o botaniki. A zato je Avstrijka drugi dan nadaljevala svoje zgodbe o junakih. Neprestano je bil šunder na dvorišču. Zorževa mati, plašna, stara ženica, in še teta Fani, nato mati Lujize Grozove so prisluškovale pod razbitim oknom. Polagoma se je zbralo vse ženstvo od te in one strani mostu. Prišle so, da bi poslušale povesti, ko njih malčki. Na svoje stare dni so hotele biti tudi one deležne čudovitih dogodivščin. Za to jim je zadoščala razbita šipa v oknu.

Kaj je hotela storiti Avstrijka drugega, ko da je na stečaj odprla vrata in okna nebeškega kraljestva? Se istega večera je sedela na šolskem dvorišču.

dokler se ni vrnil Odisej in postrlel vse suubače.

Fant naj bo značajan, naj bo pogumen, ali ne nepreviden, ne predrzen!

Lahkomiselna predrznost ni značajnost in ne koristi nič, pač pa mnogo škodi.

Večkrat pa je treba zaradi značajnosti marsikaj pretrpeti, česar ne bi bilo treba, če bi značajan človek nekoliko popustil. Ali plačilo za značajnost je gotovo vsaj to, da vsak pošteni cenilci in spoštuje značajnega človeka, a neznačajnega zaničuje tudi tisti, ki se je z njegovo neznačajnosijo okoristil. Večkrat so v velikih vojnah sovražniki podkupili in pridobili izdajavca in se okoristili z njegovo neznačajnostjo. Ali izdajavca samega, podlega neznačajneža, so zaničevali. Spomnimo se le na najboljši grdega izdajavca — Judeža Iškarjota. Ali si moremo misliti bolj ostudno neznačajnost, kakor je bila Judeževa? Na Oljski gori je pristopil k Tistemu, ki ga je bil izdal, ga poljubil in ga pozdravil: »Pozdravljen, Učenik!« Kakšno sveto nevoljo je vzbudil v srcu Jezusovem! In kakšno plačilo je prejel od velikih duhovnikov in starešin? Res so mu dali 30 srebrnikov. Ali ko jih je prinesel nazaj, so se mu rogači in ga zasmehovali in zaničevali in mu klicali: »Kaj nam mar?« Ti glej!»

Fantje! Lepšega priznanja vam ne more izreči nihče, kakor če pravi: »To so značajni! Na značajne fante se lahko zanese domovina, prijatelj, nevesta, z eno besedo: vsak človek. Zato si utrdite značajne že v mladeniški dobi, pa boste sami s seboj zadovoljni in od vseh poštenih ljudi spoštovani. Če vas pa ne spoštujejo pokvarjenci, zato ni treba preliti niti ene solzice! Ker, če vas taki ne cenijo, priznavajo s tem samo, da ste — značajni!

»Pravite, da se nikoli ne pripravate s svojo ženo?«

»Ne, nikoli, ona gre svojo pot in jaz svojo.«

PO DOMOVINI

Smrtna nesreča
(Rateče-Planica)

Dne 27. junija sta v bližini Ilirjanskega smučarskega doma podirala bukve posestnik Janez Kavaljar ter njegov hlapec 23 letni Franc Pašk. Pri tem je ena bukva padla tako nesrečno, da je Paška na mestu ubila. Dne 29. junija smo ga pokopali. Vsi soštustujejo s težko prizadetimi starši, ki so izgubili sina edince. Pri pogrebu je bil tudi kranjskogorski g. župnik. Pokojnik je bil mirnega značaja. Njegovo največje, morda edino veselje je bilo pritrkavanje. Bil je najboljši pritrkovalet v fari. Počivaj v Bogu, dragi Franc! Zaljubljenim staršem naše iskreno sožalje!

Novice
(Gorje pri Bledu)

Z odlokom banske uprave je bil ponovno imenovan za občinskega odbornika g. Jan Jakob, bivši oblastni poslanec in načelnik Lmetijskega društva. G. Jan je imel zadnje čase veliko opravka s sodiščem, kjer se je moral zagovarjati radi ovadbe, ki mu je očitala več protizakonitosti, kar bi bilo lahko usodno zanj, kakor tudi za kmetijsko društvo. Pa se je pokazalo, da je le želja nekaterih, da bi bil g. Jan obsojen in s tem onemogočen. Pred sodiščem je dobil popolno zadoščenje, povzročitelji pa nosijo stroške sodnega postopanja ter preklis pred cerkvijo. — Katol. bralno društvo je praznovalo v nedeljo svoj društveni praznik. — V bližini Mrzlega studenca so začeli zidati velik smučarski dom. Delo izvršuje podjetje Slavce iz Kranja.

V Marijinem vrtcu cveto ...
(Dev. Marija v Polju)

Naši letošnji prvoobhajenci so imeli na praznik sv. Petra in Pavla zopet lep in vesel dan. Bili so sprejeti v Marijin vrtcu. Po šolski maši so pristopili k sv. obhajilu, popoldne pa so se zbrali pred župniščem in nato v vrstah odkorakali v cerkev, kjer so zapeli nekaj Marijinih pesmi. Govor na novo sprejete dečke in deklice je imel kaplan ž. g. Slapar. Obredu sprejemanja v Marijin vrtcu je bila priča polna cerkev vernikov. Po sprejemu so

bile slovesne litanije Matere božje z ljudskimi pejem. Lep in nepozaben dan! Otroci vrta radi in z veseljem zahajajo k shodom vsako drugo nedeljo. Menjaje dečki in deklice. Armada teh je danes že velika. Veselo se tudi starši in verniki, ker vidijo v tem za otroke poročstvo za zgledno življenje. Vaj po Mariji k Jezusu!

Novice
(Sostro)

Na 10. strani Domoljuba vidite sliko našega pegega, novega pokopališča, ki je sedaj popolnoma dovršeno. Pokopališče je dolgo 175 m, široko 60 metrov in je last župne cerkve.

V nedeljo, 9. julija pa smo spremili na mirni dvor nadobudnega 11 letnega učenca tukajšnje osnovne šole Henrika Cankarja. Reče se je zbral ob stekleno črepinjo, pa si ni nič storil iz tega. Noga mu je začela otekati, bila je pa zastoj na ka zdravniška pomoč. Kri se mu je zastajala in umrl je v grozilih bolečinah v objemu očeta in drage matere. Pogrebni spreved je bil izredno velik, ker se je udeležila vsa šolska misel, katero so spremljali učitelji in učiteljice. V slovo mu je zapel tudi pokopališki zvonček. Naj mirno tako vstajenja! Pokoj njegovi duši!

Konj ubil otroka
(Matena pri Igu)

V soboto, 24. junija popoldne je v naši vasi ubil konj 12 letnega Modica Ivana, Matena 1. Ob vrtni ograji je stal in popravljal ograjo. Mimo po cesti pripelje konja posestnikov sin iz vasi. Na gre konj mimo Modica, poskoči in ga s kopitom udari v glavo s tako silo, da se je fant takoj nezavestno zgrudil na tla, še enkrat vstal in stekel 10 korakov naprej; nato pa padel zopet na tla, od koder so ga nesli v hišo, kjer je čez dobro uro umrl. Naslednji ponedeljek dopoldne smo ga pokopali. Šolski pevski zbor pod vodstvom gđice učiteljice Miklavčičeve mu je v slovo lepo zapel v cerkvi: »Na srečni potic in ob grobu.« Vrgred se povrne ter »Blagor mu«. Bil je izredno predeh. miren in ubogljiv učenec petega razreda. Hudo žalujejo starši in sorodniki naj tolaži ta zvest,

Sedela je na skladenici drv, ko na kakem prestolu, in otroci so jo obkrožali. Na travi so čepeli matere, za njimi so stali možki s pipo v ustih.

Avstrijka je ves večer pripovedovala o čudovitem svetu dežela, ki so bile na robu zemljevida. Govorila jim je o čarobnem zvoku pesmi iz onih krajev, o lepoli tistih oduševljenih pokrajin, o njih poezijah, o njih trpljenju, njih borbi za luč, njih sanjah o odrešenju človeštva — o vsem jim je pripovedovala ta večer, preprosto, pristrčno, v pisanih barvah, tako, kakor je otrokom najbolj razumljivo. V somraku je bilo vse temnomodre barve. Pljuskanje vodometa je spremljalo besede, visoke lipe so svečano pošumevale v krošnjah in luna je visela ko rdeča žoga nad vrtno ograjo.

Bilo je tisti čas, ko se uresničuje vse pravljice, ko se človek odpravi, da poišče svojega brata, in ko se najbolj zagrizeno sovraštvo spremeni v nežno hrepenenje.

2.

Tisti čas se je zgodilo, da so našega župnika tam na Francoskem zelo čislali. Kar ubraniti se ni mogel številnih povabil, on je pa tako nerad obiskoval »visoke živince! To večno pitje čaja mu je bilo zelo zoprno in tudi nedeljskega talarja mu je bilo žal.

Ko je pa dognal, da si more pri tej visoki gospodi priboriti marsikakšen grizljaj za svoje ubožce, ki ga sicer ne bi dobili, je rajši hodil na obisk. Zdaj so ga imeli po graščinah prav tako radi ko po kmetih? Z marsikako žaltevno, ki so jo mirno prenesli, jim je zabelil. Oduščali so mu dosti takih besed, ki jih nobenemu ne bi spregledali. Tja do Pariza so razglasili njegove jedrnate izreke. Naš župnik pa se ni prav nič ponašal s tem; še jezilo ga je, saj je vedel, da ga niso prav razumeli.

»Nobena reč ni tako trapaša,« je godrnjal, »ko

izobraženi ljudje. Tako dolgo premlevajo besede sem in tja, da je njih vsebina vsa izmalčena. Preprosto ljudstvo veliko bolje umeva človeka.«

Vendar si je v tej gosposki družbi pridobil resničnih prijateljev. Nekoč je celo ponosna gospa markiza La Rochette lastnonožno prišla v župnišče v Lamotte. Župnik je namreč obiske z avtom »zaradi krav« strogo prepovedal.

Gospa markiza je kar naravnost tresčila v kuhinjo in se smeje usedla med dvoje drvarjev, ki jima je bilo tako sitno, da nista vedela, kam bi z rokami in nogami. Gospa markiza je pila mošt in se izvrstno zabavala z obema hlapcema. Za njenim hrbotom se je pa »La Pepieć obupno kremžila. Preprosto vodenje visoke gospe pa ni prav nič ugajalo našemu župniku. Dobro je poznal vse zvijačnosti človeške duše. »Le kaj bi rada?« si je mislil.

Dragi moji, to, kar je hotela markiza, je našega župnika tako zadelo, da je začel jecljati. In »La Pepieć se je zares posrečilo, da je zakikirikala: gospa markiza bi bila rada podarila cerkvi našega župnika zvon! Velik, težak zvon, v spomin svojemu edinemu sinu, ki je padel v svetovni vojni! Bil je poslednji potomec rodu La Rochette!

Križ božji, zvon! Zvon, po katerem je župnik hrepenel že trideset let! Vreščete bingljanje edinega, majhnega zvona v stolpu je že od nekaj tako sovražil!

»Gospa markiza, to je bilo strašno, to babje čenčanje malegal! Saj človek zvečer niti Angelovega češčenja ni mogel pošteno zmolliti! Ta zvonec je oskrunjal somrak in tudi ni šel zadosti daleč po ljudi, saj se preko gozda ni segel njegov glas, nkar do nebes! Da, zvon, debel in resen, da se kar cerkev strese, ko zadoni — to so prekrasne sanje!«

To bi bilo kar preveč, da bi bil ljubi Bog tako dober — gospa markiza vendar ni kak njegov angol!

precnljivi zaklad. Ker so pa nekatere zapone na kroni popustile, so se morali odločiti, da dajo dragoceno krono v pravilo in sicer dvorskega zlatarja, čigar rodbina upravlja posej dvorskega zlatarja že več stoletij. Med praznovnim ljudstvom je pa to popravilo vzbudilo veliko pozornost in konstantarje.

Samo 258 let miru v skoro 3500 letih. Komisija strokovnjakov za mednarodno pravo je izdelala statistiko o tem, koliko let je bilo vojne v razdobju zadnjih tresh tisoč let. Od 3421 let, za kolikor so mogli dognati točne podatke, je vladala vojna 3153 let in samo 258 let je vladal mir. V istem času je bilo sklenjenih nad 8000 mirovnih pogodb, od katerih povprečno nobena ni držala več kot dve leti.

Dva poklica. V mestu Lille na Francoskem se je dogodil slučaj, ki mu ni primere v zgodovini francoskega sodišča. Kazenski zagovornik Robert Staal se je po petletnem delovanju prepričal, da prelaho pozna sveto pismo in krščanske nauke. Vstopil je v semenišče in po dovršenem študiju pe-

nesla gradnja nove ceste s Krke na Korinj. Ni velik zaslugek — 2 Din na uro — vendar je vsaj nekaj za tiste, ki so navezani le na delo svojih rok. — Tudi mi smo si ogledali kmetijsko razstavo na žel. postaji Stišna. — Ampak naši otroci se pa kar postavijo. Lepo so nas presenetili: 11. junija so priredili »Materinski danc«. 18. junij pa je praznik za našega gospoda kaplana: 45 dečkov in deklic je prvič prejelo v svoja srca Evharističnega Gospoda med lepim prepevanjem njihovih sošolcev. — 25. junija pa smo imeli za zaključek šol. leta šolsko razstavo. Tu smo videli delo našega učiteljstva za našo mladino. Obisk razstave je bil zelo dober.

Vse gre nad kmeta (Kot)

Veliko čitamo v »Domoljubcu« o težkih časih, ki so predvsem zadeli našega kmeta. Da bi le vsi, ki jim je mogoče pomagati, slišali naš glas in videli našo revščino! Poleg splošne gospodarske sitske nas tareta še dve drugi nadlogi: ciganska in postopaška. Naše ceste so polne sumljivih ljudi. Pa pride v hišo, ne eden, ampak dva ali več, in ne prosijo, ampak naravnost zahtevajo. Saj radi damo

potrebemu kos kruha ali kozarec pijače. Toda s tem niso zadovoljni. Zahtevajo meso, klobase, jajca, mast, žganje itd. Ako ne dobe, zagrozijo, da so komunisti, da bodo že poskrbeli, da bo šla zadnja kravica iz hleva, ko bodo prišli oni na oblast. Tudi s požigom groze. Vse se jih boji. — Pri-pominjamo, da revežem in potrebnim radi pomagamo, te delomržne in postopaške nadloge pa bi se radi rešili. Ravno isto je s cigani. Čim več jim daš, več hočejo pa še krajejo zraven. V teh stvarih bi imeli radi več opore pri oblasteh. Rešite nas teh nepotrebnih nadlog sami brez moči.

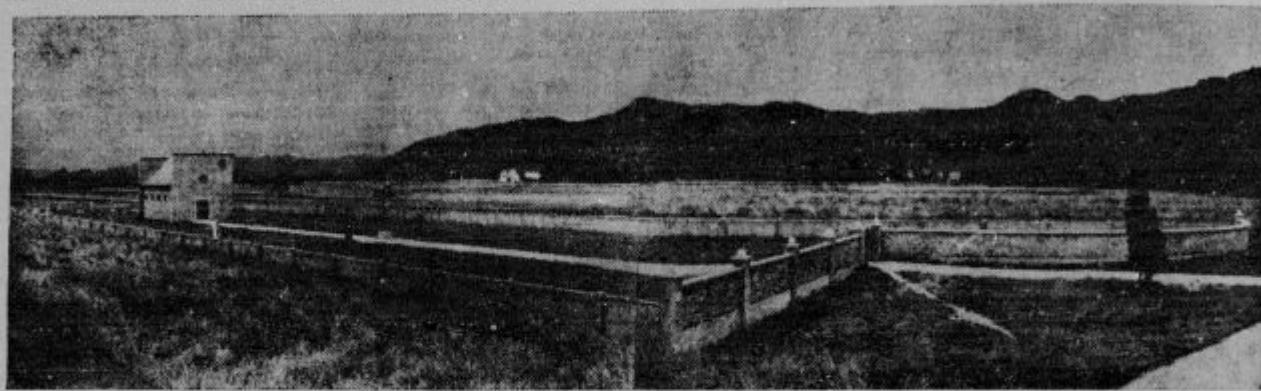
Lepa svečanost (Iz Metlike)

Na Cirilovo nedeljo se je zbralo pri cerkvi sv. Cirila in Metoda ljudi, da so kar griž zagrnilli. Saj bi napolnila ta množica dve veliki cerkvi, zato je seveda največji del ostal izven te male cerkvice. Slovesnosti so se udeležili kar 4 grško-katoliški duhovniki: dr. J. Širmak, ki je daroval sv. mašo in imel govor, nadalje so bili župniki iz Drage, Kašt in Svete Nedelje. Dr. Širmaku so pripravili svečan sprejem. Med udeleženci je bilo opaziti tudi

mного tujih obrazov, ki so prišli z izletnim vlakom.

Jubilej (Crnomelj)

Na praznik sv. Petra in Pavla je naša fara praznovala na slovesen način srebrno sv. mašo njegova župnika in dekana g. Pavlina Bimarija. Na predvečer je bila krasna podoknica pevskega zbora in mestne godbe. Okoli Crnomlja so gori krastki in pokali topili. Dekleta so župno cerkev okrasile v vencih in cvetjem, fantje pa postavili lepe slavoloke. Kljub slabemu vremenu se je na poznem trgu v župno cerkev. Slavnostni govor je imel prior ž. g. Valerijan Učak. Navzočih je bilo tudi mnogo zastopnikov občine in drž. uradov. G. je bilant v resnici zaslužil, da ga slavimo. Vseh 10 let svojega duhovniškega življenja je preživel med Belokranjci: V Metliki, v Podzemlju, na Vinici in zadnjih 10 let v Crnomlju, kjer posebno plodno deluje. Ogromno je njegovo delo na verskem

Novo pokopališče v Sestrem. Iz priloženih stik se razvidi pogled na celo naše novo pokopališče. Delo je, hvala Bogu dovršeno, tudi kapelica z najpotrebnejšim opremljena. Zadnji čas je dobila kapelica iz št. Vida tudi nov zvonček. Dne 27. junija ga je blagoslovil domači župnik po novem slovenskem obredniku. Na eni strani ima reliefno podobo sv. Cirila in Metoda, na drugi pa Slomškove besede: Slava Bogu, pokoj mrtvim! Se istega dne je visel zvonček in takoj drugi dan je spremljal na zadnji poti Antonijo Lavrič, triletno dekletce, ki je utonila v bližnjem potoku.

Radi teh dveh besed sta bila izvoljenca junaka. Bil je neki Francoz in neka Svicarka. Treba je pomisliti, da je bilo zdaj po vsej soseski znano, kako sta bila ta dva otroka najpridnejša in najpametnejša v preteklem mesecu! In tako resna je bila ta zadeva, da je mislila marsikaka mati, da ima manj nadarjenega otroka, ker ni smel nikoli zvoniti.

Toda naša vladarica je bila prav tako pametna ko dobra. Bolj je pohvalila delo ko darovitost; bolj je cenila trud ko lahek uspeh.

Vendar jih je bilo nekaj, ki niso nikoli dosegli zvonjenja.

Eden izmed teh je bil mali, šestletni fantek neke planšarice. Zdelo se je, da ima šele tri leta, zmeraj je imel odprta usta in govoril je zelo nerazločno in nepravilno. Njegov nos je bil vedno umazan, oči so mu bile vlažne in tudi sicer je bil vlažne sorte, tako da ni hotel nihče sedeti zraven njega. Sicer ga je mati po vsaki moči natepla, kar pa ni prav nič zaleglo. V šoli se fant ni upal dvigniti roke, doma je pa tudi pozabil. Zdelo se je, da mu ne gre ničesar, pa prav ničesar v njegovo ubogo, grdo glavo.

Dokler ni zaslišal prvokrat glas zvonja! Odtlej je vsako nedeljo pred mašo sedel na stopnicah in gledal, kako zvonijo. Take dneve so se mu oči kar iskriale. Smehljaj se je, in če je prišla vladarica mimo, je čez in čez zardel, kakor bi ga kdo zalotil pri nepoštenem delu.

Naša vladarica je bila brihtna. Nazajgrede je vzela fanta s seboj in mu prav s težavo dopovedala, da bo smel tudi on zvoniti, če bo imel ves teden suhe hlače. Seveda se to ni zgodilo kar tako. Ves teden se je vladarica trudila z njim in je dosegla, da se je fant pravočasno spomnil svoje potrebe. In ko mu je uspelo, da je dvignil roko, tedaj je venomer molél roko v zrak in šo-

larji so se seveda na vso moč zabavali. Pa sta slednjič le zmagala: vladarica s trdno voljo in fant s hrepenenjem po zvonjenju. Nekega dne je tudi on ves ponosen prinesel domov napis: »Sme zvoniti«.

Sam ni znal tega prebrati. Prebrali so mu drugi. »Res je, jutri smeš zvoniti.« Fant je ves pobledel, še ustnice so bile blede, na licih pa so se pokazale rdeče lise. Mali Francozi so ga spremili čez most, in ko je mati to zvedela, je postavila škafo na tla, dvignila predpasnik in se od veselja na ves glas razjokala.

Drugi dan fanta ni bilo v šolo. Kakor je povedalo nekaj součencev, je prejšnji večer padel v škafo vroče vode. Poslali so po vladarico, ki je bila edini zdravnik v vasi. Čim je prišla, je koj videla, da ima fant na obeh nogah hude opekline. Namazala ga je z mandeljevim oljem, dalje še z neko čudovito mažo ki je v njihovi družini že stoletja pomagala pri raznih bolečinah, in je nato zavila vsako nogo v kilogram vate in jo ovila z nekaj metri obveze. Za okrepitev srca je dobil bolnik nekaj tablice lešnikove čokolade in nato: »Hajdi v posteljo!«

Pri vsem tem ni mali niti črhnul. Potem pa je začel nenadoma tuliti, ko da bi bil na ražnju. Besnel je, tepel očeta in mater pihal ko divja mačka, tudi napram vladarici. Mati je bila vsa iz sebe in je ječala: »Božjasten bol!«

»Pa kaj ti je, fantek, ali te tako boli?« ga je tolažila učiteljica.

»Zvoniti,« je zatulil fant.

Na to so pozabili vsi: jutri bo nedelja!

»Če boš zdajle prav mirno ležal, boš smel zvoniti drugo nedeljo,« mu je rekla učiteljica.

Fant ji je zaničljivo obrnil hrbet in zalučal čokolado v steno.

To pa že ne bo mo — Odkar se je prišlo zima, me nekaj trga po levi nogi, gospod doktor — Hudega pač ne bo. To pride od starosti. — Kaj od starosti? To pa že ne drži, saj je desna noga ravno toliko stara, pa ne nič ne trga!

Sprejem jetnikov. Nevoizvoljeni predsednik irske republike De Valera je takoj po sprejetju obliati odredil, da se morajo spustiti na svobodo vsi jetniki, ki so bili zaprti pod vladno predsednika Cosgrave radi političnih prestopkov v borbi za pravice irskega naroda. Prebivalstvo, ki je v ogromni večini vedno stalo na strani teh domoljubnih voditeljev in boriteljev za politično svobodo, je osvoboditcem prirejalo slavnostne navdušene manifestacije.

Poprej je bil drugačen. — Kako ste mogli dati hčerko za ženo temu Slovku brez lastne volje in moči? — Je tak postal šele po poroki.

Kdo je upnik. Učitelj Mihec, povej nam, kdo je upnik? Mihec: Upnik je tisti gospod, ki mu moramo vedno reči, kadar pride: Očeta ni doma. navkar je odšel.

